

MEDEA.

TREURSPEL.

TWEDE DRUK.

TE AMSTERDAM,
By *Jacob Lescailje*, Boekverkoper op den Middeldam, naast de Vischmarkt. 1680.

VOORREDEN.

Angezien men gemeenlijk ſcherpe, hoewel goede, vermaningen afkeriglijk verwerpt, om datze ons vermaak ſchijnen te benemen; zo is het al van owds de moeite en grote koſten waardigh geöordeelt, de zelve door 't een of 't ander middel aangenaam te maken: onder welke middelen de Dichtkunſt, om hare ſieraden, (blijvende binnen heuſche palen) niet van de minſte behoort gehowden te worden: als die gewoon is, het gemoed lieffelijk ſtrelende, of van't kwaat af te wenden, of tot deugt te prikkelen, of, gelijk men ſpreekt, al lacchende de waarheit te zeggen. Dierhalven, om deze kunſt te oeffenen, en om den ledigen tijd niet erger te beſteden, is dit Treurſpel by der hant genomen: welkers geſchiedenis (by verſcheiden zeer verſcheidelijk verhandelt, en meeſt al met ſchaduwen en ſchorſen bedekt zijnde) de vryheit gelaten heeft, om het waarſchijnelijkſte en gevoeghelijkſte daar van te verkiezen; gelijk de ſchilders plegen, wanneer zy een zaak, elk naar eige zinlijkheit, op byzondere wijze uitbeelden. Deze vryheit is my nodig geweeſt te gebruiken; want het niet wel beſtaan konde, dat Medea een openbare Toveres zowde geweeſt zijn, en door de lucht voor ieders ogen gevlogen hebben; en daar na noch aan Ægeus koning van Athenen hertrowt zijn: daarom is al dat, en diergelijk, t'eenemaal hier verſmeten;

om niet te ſchijnen de gene, die dit lezen, ofte aanhoren, zulke te achten, dat zy haar zowden laten wijs maken dat howte papegayen broot aten: ook, om geen verwarmde ſpijze op te diſſchen, zijn hier de gedachten van anderen met voordacht gemijd; behalven eenige van Seneca, in't begin van't twede Bedrijf alleen, die niet en konden ontgaan werden; als t'eenemaal met de meeninge van dit werk overeenkomende, zo veel, als zy met die van den Latijnſchen Dichter ſchijnen te verſchelen; dewijl hy doorgaans Medea hatelijk maakt, en op die plaats nochtans groot medelijden t'haarwaarts verwekt: maar hier is't oogmerk d'ontrowheit hatelijk en Medea lijdende te maken; want al had Medea elders misdaan (waar van zy ook groot berow gehad heeft, als blijkt by A. Rhodius, V. Flaccus, D. Siculus, van de welke zy zo zwart niet, als naderhand van anderen, afgemaalt is) zo en had zy nochtans aan Jaſon geenſins verdient, verlaten, van haar kind berooft, en weggejaagt te werden: zulks, dat zy veel eer te beklagen is; wanneerze, door't groot ongelijk dat haar geſchied, tot zo dolle wanhoop, en wraak gedreven werd, dat zy haar en haar kind door de dood wegrukt. Hier van luid aldus

D'IN-

Jason met Medea, dochter van Aëta Koning van Colchis, getrowt, (met haar vluchtig voor zijn neef Acastus zoon van Pelias, den toen onlangs overlede Koning van Thessalien) komende te Corinthen, behaagt Creüsa, eenige dochter van Creon Koning aldaar, zo zeer; dat die, door liefde ontsteken, in een gevaarlyke koortze vervalt; 't welk haar vader merkende, doet Jason met zijn dochter trowwen. Medea, die hier over zo zeer ontstelt is als Creüsa verheugt, gebied hy te vertrekken, en Eriope haar dochterken (dewijl Jason het zeer beminde) daar te laten: doch Medea een dagh tijts van den Koning verkregen hebbende, om haar tot d'aanstaande reize te bereiden, krijgt hy, van trowwen komende, tijdinge dat Acastus (wiens gezanten, om Jason en Medea te halen, by hem waren geweest en onbeleefdelijk wederom gezonden) in zijn land gevallen was: waar over Jason Medea aanraad te spoediger te vertrekken; doch zy, hem zijne ontrow verweten hebbende, zend aan de Bruid door haar dochterken, (op dat het in schijn haar gunst daar door zowde mogen winnen) tot een vereering een kofferken daar handschoenen in waren met vergif bestrooit; 't welk, van Creon en Creüsa na de herssenen door 't rieken opgetrokken zijnde, hun beiden vergeeft: Creon sterft schielijk, Creüsa loopt razende na Jason toe, die haar onderwegen dood vind; zo als Jason met het dode lichaam van Creüsa op 't binnenhof komt, ziet hy Medea op haar galery staan; die, om hem duizend doden te doen sterveu, het dochterken van boven neder werpt; en, om zwaarder pijn t'ontgaan, haar zelf doorsteekt.

Het Tooneel is 't Binnenhof van Corinthen.

Het Treurspel begint en eindigt omtrent met de tijd daar 't in vertoont werd.

NAMEN DER VERTONERS.

Jaſon, gehuwt aan Medea.
Hercules, Jaſons vriend.
Medea, dochter van Aëta koning van Colchis.
Enioche, voedſter van Medea.
Euippe, kamenier van Medea.
Rey, gevolg.
Creüſa, dochter van Creon.
Creon, koning van Corinthen.
Bode, ſoldaat.
Eriope, dochterken van Jaſon en Medea.
Aglaura, voedſter van Creüſa.
Philippus, kamerling van Jaſon.

MEDEA.

MEDEA.

EERSTE BEDRYF.

Jason. Hercules.

Jas. O, Welkom! waardste vriend! wat goedertiere reyen
Der sterren, komen hier mijn Hercules geleyen?
Gy kwaamt ter goeder uur nu tot Corinthen aan.
Op wat plaats hebt gy eerst van mijn geluk verstaan?
Herc. O, Jason! wat geluk? 'k heb nergens van vernomen;
Maar ben daar even zo de haven ingekomen,
Om door deez' Owde Stad te trekken landwaard in.
Jas. Zo is u onbewust, hoe dat ik door de min
Van Creons Dochter ben behowden na lang dwalen?
Hoe fel ik wierd vervolgt.
Herc. Van wien?
Jas. Ik zal 't verhalen:
Toen Pelias mijn Oom, Vorst van 't Thessalisch land,
My, Opperst van de Vloot, na 't gowdrijk Colchis zand,
Om 't erfgoed t'eischen van Neef Phryxus daar gebleven,
Gy weet, men mompelde; men dorst wel van zich geven:
Dat gelt die grote Schat; de gulde Vliezen, was 't;
Op vrybuit gaat dat uit, Aëtaas Slot sta vast:
Door dien men wist dat daar d'inwoonders veel vergaderen
In ramme vachten, 't gowd afdrijvende uit d'aderen
Van Corax, Caucasus, Marpesi'; in de stroom
Van Phasis, dien het boord als met een gulde zoom;
't Welk in een vaste plaats bewaart wierd: maar een ander,
Die wist dat Oom my vreesd' en hate, ruim zo schrander,
Geloofde, dat men my door zulk een middel zocht
Te helpen slechs van kant op deze zware tocht:
Hoe of de meningen hier van by and're waren,

Ik ben, alleen door eer geprikkelt, heen gevaren,
Die nacht en dach, 't zy dat ik waakt', of dat ik ſliep,
My moedigde met hoop, en derwaarts henen riep:
Doch was door deze tocht mijn ondergang beſchoren,
(Gelijk ik wel geloof) ik ging ook licht verloren;
Ten waar de Dochter van Aëet' op my ontſtak,
Toen ik van 't Griekſche gowt aldaar den Koning ſprak:
Want zo hy my mijn eiſch, wy hem de vreed' ontzeiden,
Heeft zy beſtaan met liſt ons in het Slot te leiden:
'k Beloofde haar eerſt trow, en met haar weg te vliên,
Voor 't owter van Diaan: toen heeft zy ons verzien
Met zalf die brand verhoed, met pijlen die niet wonden
Of doden datelijk, en diergelijke vonden;
Gy hielpt ons trowwelijk, Medea! ik beken 't;
En, zonder uwe hulp, wy waren aan ons end.
Men vont in 't Slot veel ſchats, men vont daar ook ſoldaten;
De Slotvoogt Draak wow ons dien buit zo licht niet laten:
Doch op die vreemde wijs gewapent hield ik 't veld:
Abſyrt haar broêr, die zich vergeefs hier tegen ſtelt,
Beneden tuſſchen Stad en haven, wierd doorſtoten:
Daar wierd een bare zee van bloed in zee vergoten:
In 't kort; wy zijn voldaan, vergolden naar begeert
Met den gewonnen ſchat, na 't Vaderland gekeert:
Maar toen ik daar kwam, was mijn moeder overlede',
Mijn vader Æſon krank; Medea (die ik mede
Gebracht had, en heel kloek der kruiden kracht verſtont,
En wiſt geneeskunſt, die men maar alleenlijk vont
By 't Koninklijk geſlacht van Colchis) heeft mijn vader,
Door dranken, ſtovingen, en openen van ader,
Als weder jong gemaakt, zo kloek en wel te pas:
Nu Pelias, die ook zeer krank geworden was,
En veel te zwak, verzocht haar kunſt, doch al verloren;
Zo dat hy het beſtierf? zy fluiſterden in d'oren
Van Prins Acaſt, zijn zoon.

Herc.

Herc. Ik weet.
Jaſ. Als dat Medé,
Bewuſt van d'owde wrok, my te geval dit deê;
Dat hy vergeven was: de hemel wil het wreken
Op my, zo ik 't geloof: nu, evenwel wy weken
Van daar, door dien men ons vervolgd' en dreigde zeer.
Herc. Gy wijken, held! dat 's niew.
Jaſ. Zo daalt de zon ook neêr,
Verbergt zijn aangezicht; men ziet zijn ſtralen deizen,
En klaarder naderhand en hoger weder reizen;
Gelijk my is gebeurt: wy vluchten naar Corinth,
Waar Creon ons beſchermt, door trow aan my verbind
Zijn Dochter jong en ſchoon en lieflijk om t'aanſchowwen:
Dus word u vriend verhoogt, 't is heden dat wy trowwen:
Ik ging nu na haar toe, dewijl zy my verwacht;
Juiſt komt gy my te moet: geheel Corinthen lacht
En juigt van bruilofsvreugt, en my gebrak aan deze
Allenig, dat gy die meê mocht deelachtig weze'.
Herc. Heb dank, o Jaſon! maar, wat is dan van Medé
Aëtaas dochter? want gy die Princes bragt meê.
Jaſ. Zy maakt 'er vaardig om op 't ſpoedigſt weg te trekken.
Herc. Zo leeft zy noch? wat moet haar dit tot hartzeer ſtrekken!
Elendige Princes! hoe menig bange traan
Zal uit het droevig oog langs bleke kaken gaan!
Jaſ. Ik keer my niet aan 't nat geperſt uit vrowwen ogen,
Daar is geen vochtigheid die raſſer op kan drogen.
Ook heb ik die niet voor, die licht laſhertig treurt:
Zy blijft al even fier, en trots; wat haar gebeurt.
Herc. Zy dient te meer ontſien; want opgekropte toren
Is dies te heviger, wanneer die zich laat horen;
Gelijk de lucht, als hem een kopre buis beſluit,
En vaſt benawd, noch breekt op 't leſt te feller uit.
Jaſ. De Koning Creon heeft haar giſtren doen gebieden,
Dat zy dien zelven dag noch uit zijn Rijk zow vlieden.

Herc. Indien men 't weten mach, wat reden?

Jas. 's Konings wil
Strekt haar en my een wet. Maar, waarde vriend, het vil
Nu veel te lang, indien ik al d'omſtandigheden
Van deze zaak u hier ten vollen zow ontleden:
't Zal beter voegen dat ik mijn verſchoning doe,
Niet van mijn ſchuld, maar ongeluk; waarom, en hoe
Gy nagelaten zijt, wanneer gy aan de palen
Van Myſiën waard uit, om lucht aan land te halen
Met Hylas: toen een ſtorm (gelijk gy op die tijt
Ook zelver trowwens wel gewaar geworden zijt)
Ons ſchielijk overviel, zo; dat al d'ankertowwen
Niet konden tegen het geweld der golven howwen.
Wy dreven zeewaard in: zo dra de ſtorm bedaard,
Men denkt om u, die daar aan land gelaten waard:
Zo dat ik ſprak; men zow, om u te halen, wenden.
De zoons van Aquilo, (dat haar de winden ſchenden
Indien zy leven en de dood noch zijn ontvlucht;
Zo niet, dat dan hun aſch verſtroit zy door de lucht)
Die rieden 't af met kracht. 't is waar. maar ik, verlegen
Om zulken braven held, ging hun met reden tegen:
Ik ſcherpte 't volk vaſt in; dat goetdoen niet verlet.
Terſtont het ſchip gewend, en alles bygezet:
Maar 't ſtormde weêr op niew, als of de winden zwoeren
Dat zy ons nimmermeer dat henen wilden voeren.
Wy gaven 't eindlijk op.

Herc. Het is my zo verhaald:
En dat van Aquiloos twe zoons is hun betaald.
Doch dat ik ginder bleef, en op mijn tijd niet giſte,
Was ook ten deel mijn ſchuld; toen ik mijn Hylas miſte,
En riep, en hiel niet op van zoeken over al,
Waar hy verdwaald mocht zijn op berg, in boſch, of dal;
Ik riep en hiel niet op, de bergen, boſſchen, velden,
En deed ik anders niet, dan Hylas Hylas melden;

En of de nare nacht my toen al overviel,
Gy weet het berg en bosch, dat ik niet op en hiel;
Ik wenschte hem te zien: of in de diepste kuilen
Geduriglijk met beer en wolven naar te huilen.
Doch waar hy was of is, hoe ver ik ben gedwaald,
En heeft tot deze tijd noch niemand my verhaald.

Jas. Gy zult van uwen tocht, zo 't u gelieft, wat rusten;
Men zal alhier uw geest en lichaam gaan verlusten
Met zang, en spel, en al wat tot de blijdschap hoort;
Indien ik iets vermag...

Herc. O neen; ik trek al voort,
Om werk te zoeken, door het welk ik mijnen Vader
(Wiens Ster daar boven blinkt) verdien te komen nader:
Wat is zo wenschelijk, als met de Zon en Maan,
En 't heldere gesternt altijd ten rey te gaan?
Te strekken tot een spoor van and're; deze zegen
(Gelijk gy weet) en werd door stilstaan niet verkregen;
Maar wel door heldendeugt. dan komt verdiende lof,
En stelt ons 't volk ten toon; en daar toe zoek ik stof.
Hierom, vaar wel.

Jas. Vaar wel. ik zow u vorder leiden;
Maar, zo ik vreez', men zow my veel te lang verbeiden:
Het goed geluk geley mijn vriend in plaats van my.

Herc. Dat blijf met u, ô held!

Jas. Dat blijf u eewig by.

Medea. Jason. Enioche. Euippe.

Med. O Jason! wat is dit? wat moet ik zien en horen?

Jas. Dat ieder lijden moet het noodlot hem beschoren.

Med. Dat ik verloren ga. wee my rampzalig mensch!

Jas. Och! stond het in mijn macht, gy had uws herten wensch.

Med. 't Gedenkt my noch, hoe ik weleer uw wensch voldede.

Jas. Des dank ik ook de min, en uwe vrindlijkhede'.

Med. O, averechtſen dank!
Jaſ. Ik geef u garen toe.
Med. Wat baat my zulken dank?
Jaſ. Wat wilt gy dat ik doe?
Med. Mijn wenſch zow zijn, dat gy met my van hier wowd vlieden.
Jaſ. Indien het machtiger verbied, hoe kan 't geſchieden?
Med. Getrow te wezen? hoe! wie of u dat belet?
Jaſ. De Vorſt howd haven, hof, en alles naw bezet.
Med. Ik waar veel liever dood, als trowweloos te leven.
Jaſ. Vaart wel: de tijt verloopt, dies moet ik u begeven.
Med. Wat leef ik langer? och! waarom geniet ik 't licht?
Jaſ. Miſtrooſtige, waarom verwenſcht gy dat zo licht?
Med. Om dat ik niet kan zien, het geen my kan behagen.
Jaſ. Een ieder heeft zijn leet: ik moet het mijne dragen.
Med. Gy hebt u lief; uw leet Medé werd weggejaagt.
Jaſ. Gewiſlijk, 't is my leet al 't geen dat u mishaagt.
Med. Hoe weinig ſtemt de daat en waarheit met uw woorde'.
Jaſ. Gy zowd het zien, indien de Hemel my verhoorde,
Het goet dat ik u wenſch...
Med. Het kwaat dat gy my doet!
A! fi! ik heb een ſlang in mijne ſchoot gevoed,
Gekoeſtert en gekweekt; tot loon van 't vriendlijk kweken,
Die ik heb uitgered, heeft my na 't hert geſteken;
Ondankbaarlijk, zo zeer als valſch, en onverdacht.
Jaſ. Verſchoon mijn ſchielijk gaan, Princes; ik word verwacht.

Medea. Enioche. Euippe.

Med. GY, die mijn Jaſon ziet, en zijn' ontrowwigheden,
O Hemel! dien ik heb zo dikmaals aangebeden,
Gebeden zonder baat... helaas! bedroge vrow
Waar keert gy u? waar zoekt gy trooſt voor uwe row?
De Hemel ſtraft geen kwaat: dies ſmeek ik helſche geeſten,
Komt herwaarts met u vier, viert deze bruiloftsfeeſten,

Gy

Gy zult hier welkom zijn; hier eiſcht u een Tyran
Die moeder van haar kind, de vrow ſtelt van haar man;
Doet dien geweldenaar een kroon van vlammen dragen,
Een ſtaf van gloejend gowd; hy moet my helpen klagen,
Ook heel Corinthen, dat nu lacht hem te geval,
Doch lichtlijk om zijn end veel meer noch lachen zal;
Indien het zo zow zijn, zo laat ik 't u ten beſte'
Of gy 't verſchonen wilt of niet; doch lieſſt het leſte:
De niewe bruit, voor al, die my mijn trooſt ontrooſt;
Onthaal haar na 't behoort; kom ſier dat haatlijk hooft,
Waſch het in tranen af, en laat haar lokken hangen
Gepoedert met vergif, blanket met ſchrik de wangen:
Doch Jaſon, dat hy haar niet volg; maar ſpaar hem vry:
Op dat ik hem, by beurt, ook ongehoorzaam zy;
Dat hem zijn kwelling drijv' op onbekende wegen,
Daar hem een erger volk, als in ons land, bejegen;
Daar hy my miſt, en wenſcht, en mijne raad ontbeert
Die hem behowden heeft, toen ik hem heb geleert
Te zayen tweedracht onder 't volk dat zich vermoorde,
Te roven 't gowde vlies, en my. maar waar toe woorde'
Die vruchteloos vergeefs toch alle gaan te loor?
Wat howd my, dat ik zelfs my zelven niet verhoor?
En zelfs mijn wil volbreng? en of 't niet wow gelukken;
Wat groter ramp als nu? wat kan my zwaarder drukken?
Wat of ik wagen zow, die niet verliezen kan?
Die 't al verloren heb? mijn vaderland, mijn man,
Mijn broeder, vaders gunſt, mijn maagdelijke eere
Is weg, en weet geenſins van wederom te keere',
Men laat den toom vry los wanneer die niet en baat:
Het kwaat en heeft geen heul als aan een erger kwaat.

Enioche. Euippe.

HElaas! och! ziet, zo treed een woedende lewinne;
'k Weet haar, noch ons, geen raad; waar henen, wat beginne':

De vlam ſlaat buiten 't dak, ik zie noch maat, noch end,
Aan deze hevigheid, en ducht voor meer elend.
Het heugt my noch, hoe ik haar dwaling hield voor ogen,
En bad, by deze borſt diez' eertijts had gezogen
En lief gehad, zy zow veranderen van raad,
En weren uit haar hert dat minnelijke kwaat,
Noch op een vreemdeling niet ſtellen haar betrowwen.
Maar zy, hier tegen, ſprak: het zow haar noit berowwen,
't Verging dan zo als 't mocht; zy wachte, onvervaart,
Al wat geſchieden kon: hy was haar alles waart;
Te ſterven ook om hem, en zow haar niet verdrieten,
Indien zy maar een kus mocht van dien held genieten.
Mijn woorden hadden klem als winden op een rots.
Herdacht zy 't nu, en gaf haar moed wat minder bots!
Euip. Wie kan een edel hert, van ſmaat getergt, zo ſnoeren
Dat het door ongeduld zich niet en laat vervoeren?
Want, hoe? na dat hy haar had aan zijn rechterhand
Getrowt voor Juno, in Corcyras vruchtbaar land,
Gelijk de koningin Areta kan getuigen,
Alcinoüs, en al die voor zijn ſchepter buigen:
Verſchove vrow te zijn van koninklijke maagt!
Het is zo wonder niet, indien zy hevig klaagt.
Enio. De ſpijt en gramſchap ſtaan in 't aangezicht te lezen;
Zy ſpreekt my van haar kind niet meer gelijk voor dezen;
En zo eens by geval daar van geſproken werd,
Zy zucht, als of haar iets bedroefder viel op 't hert:
Geen ruſt verzacht haar row; en 't geen zy eet, met ſmeken
En bidden dient men 't haar, hoe weinig, in te preken:
Door klagen afgemat wanneer zy wat beſchiet;
Steets ſchriktz', of roept, of zucht, dus ruſt zy min als niet:
Noch giſt'ren zag ik haar los uit het bed gevlogen
Meeſt naakt, met ſling'rend hair, en holle glinſtrend' ogen;
Ik vraagde wat haar dreef. zy zey my; broeders geeſt,
Of die het ſcheen te zijn, had voor haar bed geweeſt;
En

En had haar laten zien zijn borst, zijn bleke kaken,
En had haar aangezeid veel schrikkelijke zaken,
Dan weder toegelacht, en met haar raad gepleegt,
Gelijk geheel begaan, als een die zich beweegt
Om 't leet van anderen, dan had hy aangeboden
Vergif, en spitse pook, geweer om meê te doden,
Dan wederom haar kind genomen met 'er hand,
En 't tere bekkeneel gekneust aan post en wand.

Euip. Bedroefde! zijn hier niet in 't leven die u kwellen,
Moet uw benawde ziel noch dode beuls bestellen?

Enio. Maar laat ons binnen gaan, op dat wy onbeleeft
Niet maken dat zy oit naar ons te wachten heeft.

Rey.

'k HEb menigmaal gedacht,
Of wel 't Geluk mocht wezen
Van 't goddelijk geslacht.
Neen, 't is een domme kracht
Die zotte raad toelacht,
Dat heden wert veracht
Stont gist'ren hoog gerezen.

Dien ik een hemelsch kind
Te wezen dacht voor dezen,
Wanneer men 't recht bezind,
Men vind haar doof en blind,
En lichter dan de wind:
Zie toe, die heil bemind;
Het hoogste moet meest vrezen.

O Jason! schrikt en beest
Hoe hoog gy werd geprezen:
Die 't luk tot steunsel heeft,

En zelfs geen acht en geeft,
Indien hy niet en sneeft,
Hy is, van die d'er leeft,
De enigst' uitgelezen.

TWEDE BEDRYF.

Creüsa. Jason.

Creü. 'k VErheug my dat gy zijt verdreven:
Door dien mijn min te schoonder toont,
Om dat gy niet en waart verheven,
En uw verdiensten onbeloont.

Jas. In plaats van kroon op kroon te steig'ren,
Wowd' ik (wanneer gy maar mijn beê
Wowd' horen, en geen liefde weig'ren)
Regeerder wezen van het vee.

Creü. Ik waar met u getroost te leven
Gantsch slecht; als gy my maar verkoost,
Mijn lief, ik waar genoeg verheven;
Mijn wensch, ik ben met u getroost.

Jas. Princes, waar vind men uws gelijke?
Gy hoeft geen sierſel om uw hooft;
Want gowddraad voor uw hair moet wijke',
Uw blanke hals de perlen dooft.

Creü. Al wat 'er lieflijk is, mijn waarde,
De held're zonne met zijn licht,
De leliën, de rozen aarde'
Al naar u lieflijk aangezicht.

Jas. De dochters die men schoon mach noemen,
By u geleken, minder zijn
Dan by de lely slechte bloemen,
Dan sterren in de zonneschijn.

Creü. En

Creü. En gy Lief, die men uit ziet ſteken
Als and're helden by u ſtaan,
Gelijkt de bomen langs de beken
Die 't ſlechte riet te boven gaan.

Jaſ. Beminde bomen, op wiens ſtammen
Zo vele minnetekens ſtaan,
Als aan des hemels zalen vlammen,
Als aan uw takken groenė blaân.

Creü. Eens, zo gy my daar kwaamt verraſſen,
Zeid' ik: al zijn de letters teer,
Uw naam zal met de boom noch waſſen;
Ik dacht: mijn liefde kan niet meer.

Jaſ. 'k Heb u zo lief als bei mijn ogen;
Of and're toornig zijn of goet,
Als wy maar t'zamen leven mogen,
Zo ſtoot ik alles met de voet.

Creü. Als noorderſterren zijn uw ogen,
Mijn welvaart drijft op haar gena;
Wat zowd ik beter wenſchen mogen
Als zulke leidslui, waar ik ga?

Jaſ. Uw' ogen krachtig in 't bekoren,
Bewaren my, mijn zonneſchijn;
Wat waar ik beter als verloren,
Indien ik zonder die zow zijn?

Creü. Kom Jazon, laat ons vorder treden;
Mijn Lief, en voogtheer van mijn hert;
Daar gy met lofzang en gebeden
Gedurig aangeſproken werd.

Medea. Creon. Enioche.

Med. Zie daar de trowſtoet gaan! ik zal die vreugt verhind'ren,
En zien, of door hun leet mijn lijden kan vermind'ren.

Cre. Wel hoe, of zich Medé noch uit mijn Rijk niet ſpoeit?
Die peſt! dat landbederf! wat laat zy ongemoeit?
'k Had anderſins met haar te leven voorgenomen,
't En waar het Jaſon had met bidden voorgekomen:
Ei, zie hoe fier zy treed; zy komt recht op ons aan:
Mijn lijfwacht weeſt 'er voor, en doet haar van ons ſtaan.
Hoe lange zal ik u noch voor mijn ogen lyen
Medea? voort, van hier met al uw ſchelmeryen.
Med. 'k Wiſt garen eerſt waarom, wat ſchelmſtuk of 't my doet?
Cre. Noch vraagt die goede vrow; waarom zy vluchten moet.
Med. Hoort reden, pleegt gy recht; dwingt, wilt gy overheren.
Cre. Of dwang of niet, gy zult hun horen die regeren.
Med. Noit Rijken zonder recht genoten lange vreê.
Cre. Ga, klaag dat t'huis.
Med. Ik ga; die my hier bragt, ga meê.
Cre. Uw vonnis is gevelt, dies voegen hier geen woorde'.
Med. Die vonnis velde voor hy bei de zijden hoorde,
Al doet hy recht, noch heeft hy onrecht recht gedaan.
Cre. Maar hebt gy d'onſchuld wel van Pelias verſtaan?
Doch, zeg eens op; en laat uw ſchone zaak eens horen.
Med. Ik weet hoe zwaar het valt te matigen zijn toren
Als die ontſteken is, en hoe het hem behaagt
Te doen het geen hy wil, die in zijn handen draagt
Den koninklijken ſtaf; dat heb ik kunnen leren
In mijn heer vaders hof; hoe zeer zy my braveren,
'k Was in de wieg Prinſes; 'k wierd eertijts hoog geacht,
En blonk gelijk de zon, die ons heeft voortgebragt:
Al wat de Phaſis ſtroom bedawt; al wat bewonen,
Die weduwlijke ſchaar, de ſtrijdbaar' Amazonen;
Al wat d'Euxinus, daar het varſche water bruiſcht,
't Welk met een groot geweld van Caucaſus afruiſcht;
Al wat die zoete kuſt omvangt, dat al te gader
Leit onder het gebied van mijnen heer en vader:
Daar had ik eers genoeg; ik wierd van die gevrijt

Die

Die 'k zelfs nu vleyen moet, zo veel vermag de tijt.
Betrowt u op een Rijk en koninklijke hoven,
Als in een ogenblik, 't geen onder is raakt boven:
Een deugt, weldadigheid, die niet vergaan en kan,
Voegt koninklijke macht; die deugt daar roem ik van
Berooft van alles; dit is my alleen gebleven,
Dat door mijn raad en hulp behowden is in 't leven
De machr van Griekenland, en harer helden roem;
Dies Orpheus zoet van zang ik mijn gebergde noem;
De zoons van Tyndarus; ook Lynceus klaar van ogen;
En duizend Minyiers my 't leven danken mogen;
En duizend and'ren meer; der helden Vorſt alleen
En rep ik niet om dank t'ontfangen, noch ook geen
Verſchoning; ik behield en bragt u t'huis hun allen,
Voor my mijn Jaſon. Ga, en na uw welgevallen
Verwijt my nu al 't kwaat, het welk ik dorſt beſtaan,
Om van een erger kwaat u eigen volk t'ontſlaan,
En niet te voren dat de vloot der Griekſche ſchepen
Ging herwaarts aan den buit van 't gowdrijk Colchis ſlepen:
Had' ik mijn vader en my zelven niet misdaan,
Gy weet het, Jaſon waar met al dien hoop vergaan:
Doch of nu het geluk niet ſtaande ſchijnt te howwen,
Maar doemt en drukt mijn zaak; des is 't my niet berowwen:
Maar dat men loont met ſtraf mijn dienſt, (en hoe? dien vrind,
Die 't nochtans met my hield, behowd men voor zijn kind!)
Daar klaag ik van met recht, dat maakt my onverduldig:
Wat rechter oordeelt oit een ſamenſpanner ſchuldig,
Den andren zonder ſchuld? ook, wiſtmen wie ik waar,
(Eer datmen 't had gemunt te geven hem aan haar)
'k Was toen geen landbederf, toen ik u eerſt kwam groeten,
En mijn gebogen hert wierp neder voor uw voeten;
Toen wierd ik wel onthaald, nu wijſt men my van kant:
Als ik vertrekken zal, ei zeg toch, na wat land?
Na Colchis? Minya? 'k weet niet waar heen te vluchten:

Vergun my in uw Rijk een hoek om uit te zuchten.
Cre. Of ik het volk verdruk, dan of ik zwakken ſtut,
Dat tuige Jaſon zelf, of ik hem heb beſchut
Wanneer Acaſtus loon na werken zocht te geven,
Toen door u kruiden laatſt zijn vader kwam om 't leven:
Wat Jaſon heeft gedaan, ik goet en eerlijk how,
Behalven dat hy u gekoren heeft tot vrow;
Vertrek, op dat hy zo die ſchande mach ontkomen:
't En waar door u verraad, het gowd waar noit genomen,
Uw broeder leefde noch.
Med. Ik ben van vleeſch en bloed,
En heb 't te veel betoont; maar wie was oit zo goet,
Die niet en wierd vervoert van menſchelijke dingen?
Die ons van 't rechte pad, ons ondanks, ſomtijds dringen.
Doch datmen my verwijt de dood van Pelias;
Ik zweer het geen vergif, maar eige zwakheid was:
Ik gaf hem wel den drank, en dacht hem te verſterken
Gelijk ik Æſon deê; doch als geen kruiden werken
Noch helpen zo men wenſcht, is dat des meeſters ſchuld?
En legt men 't hem te laſt? zo hoeft hy groot geduld.
Och! alle ding werd my, en my alleen geweten.
Cre. Nu wel, vertrek; ik ga, hier word maar tijt verſleten.
Med. Hoe trek ik? zal ik niet de vrucht van mijne ſchoot
Meê voeren? zal my die niet trooſten in mijn noot?
Of laat haar met my gaan, of laat ik by haar blijven;
De moederlijke zorg zal beſt aan haar beklijven;
Ei! weiger niet aan 't kind, wilt gy 't my weig'ren.
Cre. Neen;
't Is eens genoeg gezeit, vertrek, en dat alleen.
Med. Alleen, en onverzelt van die ik zelver baarde?
O Hemel! lijd gy dit? O! ſpalk u open, aarde!
En zwelg my levend in. Maar, gy zijt van my ſchuw
Gelijk zy alle zijn. 'k Vergeef het hun, en u;
De Konink, ik beken, 't is waar, hy mag gebieden;
Al

Al wederstreest mijn hert, het moet nochtans geschieden.
Maar grote Vorst, mag 't zijn, vergun deez' eene beê,
Zo bloei uw Rijk, vergun my maar een dag of twee;
Laat my mijn tranen op die teed're handen plengen.
Cre. Waar zal dit nut voor zijn? waar toe al dit verlengen?
Med. Op dat ik leren mag te lijden mijn verdriet.
Cre. Nu voort, wel aan, 'k vergun u dezen dag; maar ziet
Dat gy na dezen dag u hier niet meer laat vinden.
Med. Het zal zo zijn: ik zweer 't; gy zult het waar bevinden.

Euippe. Medea. Enioche.

Euip. BEhoed ons! ô Prinses!
Med. Wat is'er? spreek. wat beeft
Wat zwijgt gy?
Euip. Och! de tong my aan 't verhemelt kleeft.
Wat schrikkelijker spook! ô wee!
Med. Zeg op, laat horen;
Is 't ramp, is 't ongeval? ik ben 'er toe geboren.
Euip. 'k Verhaal het dan, dewijl men niet te horen vreest
Waar van ik langen tijt in onmacht ben geweest.
Zo dra en waard gy niet ter poorten uit getreden,
Of iets gelijk de dood ging over al mijn leden;
Mijn hert kromp in van schrik; een druppel bloeds bespat
Het lynwaad, datmen my ter hand gegeven had,
Toen noch een, toen noch een; ik beefd'; en onder 't schromen
En duchten, van wat kant of dit zow mogen komen,
Sla ik 't gezicht om hoog; en, 't geen mijn schrik vermeêrt,
Het beeld van Juno zelf vernam ik omgekeert:
Ook is u ledekant, Prinses, toen ingevallen.
Med. Dat is niet niew voor my; zy zullen vallen, allen
Die oorzaak daar van zijn. nu is'er noch iet meer?
Vernaamt gy meer Euip?
Euip. Och! ja.
Med. Begin dan weêr.

Euip. Een rave zwart als pik van ongemene grote
Zit achter op het dak, en laat zich niet verstote';
Maar krijt gedurig wraak.
Med. Verjaag die vogel niet,
Want zulks behaagd my meer als 't allervrolijkst lied.
Kraft, krijt vry datmen 't hoort; dat kan my noch behagen,
En diergelijk gezang kan ik alleen verdragen.
Euip. Ook d'eene poort slaat toe, en d'ander op; het raast
En leeft 'er over al, de stoelen staan verplaast:
Met naar en duister licht zag ik de toortsen schijnen,
En deez' onzek're vlam dan weêr van zelf verdwijnen:
Maar boven al; een mensch, of 't geen zijn schijnsel voert
Ontroert my allermeest, hy heeft my aangeroert
Met een doodkille hand, en (mag ik waarheid spreken)
Hy sprak my toe, en heeft my drymaal stuurs bekeken,
Maar weet niet wat hy sprak, zo was my 't hart ontroert;
En is al morrend weg, voorby my heen, gevoert.

Med. 't Zy wat het wil, men dreigt den onvervaarden:
Daar is geen vreez daar gene hoop en is:
Of waar hier vreez, zo most Medé veraarden.
O dood! ô still' en altijt duisternis!
Spaar haar niet meer dan gy haar broeder spaarde;
Het schijnt my lang dat ik uw naarheit mis.
Wat hier gebeurt, my kan niet overkomen
Dan 't geen ik zelf alreê heb voorgenomen.

Waar kom ik toe? waar werd' ik heen gedreven?
Hoe ben ik reukeloos dus ver gebragt?
Ik zie vast om, en vind geen troost gebleven,
Dan 't geen de mensch het allerschriklijkst acht,
Dat is de dood, die ieder een doet beven;
Maar my in dit geval zo zoet toelacht.
Bedroge vrow! waar moet ik heul gaan zoeken?
Ik mach dan wel mijn zotte zin vervloeken.

Maar is hy valſch, dat hem zijn valſcheid ſpijte,
Die 'k heb gevolgt, gedient, en aangebeên:
Wat wil ik dit my zelve gaan verwijten
Dat ik beminde 't geen my minlijk ſcheen?
Wie kan het juk der liefde van zich ſmijten?
Het is de ſchuld mijns ongeluks alleen.
O! eewig zuiver licht! ô! ly na dezen
Geen valſchen ſchijn, noch zulk bedrieglijk wezen.

Maar waarom ſchept hy zulk een wreed behagen
In mijn bederf? wat heb ik hem misdaan?
Waarom hy my verlaat, zowd' ik niet vragen,
Zo 'k oit mijn trow te buiten waar gegaan;
Indien ik my boosaardig had gedragen;
Of, zo 'k hem oit na 't leven had geſtaan;
Of zo men and're ſchuld in my kan vinde',
Als, dat ik hem te hartelijk beminde.

Geen niewe vlam deed' oit mijn zinnen drayen;
Neen, hy was d'eerſt', hy zal de laatſte zijn:
Maar ſint hem 't luk een kroon ſchijnt toe te wayen,
Zo trekt hy heel aan eenen and'ren lijn;
De wind van Staat heeft hem het hooft doen zwayen;
Daar komt het my van daan, naar allen ſchijn:
Nu zoektmen ſlechs de hand met my te lichten;
En, och! de trow moet voor de ſtaatzucht zwichten.

Maar niet mijn moed, die zal d'er tegen ſtreven:
Men ſtelle vry hier na in ſteen of ſtaal
Het ongelijk zo ſnood aan my bedreven;
En van mijn end het droevige verhaal:
Men voeg daar by: dit kan het minnen geven;
Op dat die 't leeſt daar door te minder dwaal;
Men zal daar by met eenen ſtellen mogen:
Die lichtelijk vertrowt werd licht bedrogen.

Enio.

Enio. Helaas! ik voel mijn ogen overlopen
Om 't ongeluk dat gy vermeerd'ren gaat;
Gelijk, in waters nood, die geen die hopen
Een dijk te ſterken daar de zee op ſlaat;
Men vult een plaats, en twintig gaand'er open:
Hoe zijt gy zo in diergelijke ſtaat?
Of als een ſchaap dat hulp roept tot zijn ſchade
In 't boſch verdwaald op 's wollefs ongenade.

Med. Enioché, of anders gy jonkvrowwen
Wie dat het zy, indien gy immermeer
Mijn vaderland en vader komt t'aanſchowwen,
Verhaal hem daar, dat bidd' ik u, hoe zeer
My drukt', en, och! hoe zeer 't my was berowwen,
Dat ik my zelfs verlopen had zo veer,
Verhaal het hem; en 't kwaat van my bedreve',
Indien hy kan, och! dat hy 't my vergeve.

Wanneer gy ook met uw godvruchte handen
(Zo gy 't vermoogt, en zo 'k zo veel ben waard)
In zuivrend vuur tot aſſche zult verbranden
Dit lichaam, of de ſtukken t'zaam vergaârt;
Zo brengt mijn doodbus aan mijn vaders ſtranden
Met 't eerſte ſchip dat derwaarts henen vaart;
En plaatſt het, daar geen Grieken oit en komen,
Daar nimmermeer een man en werd vernomen.

Een man, helaas! een man heeft my bedurven;
My leidend' op het averechtſe pad;
Door eenen man is al mijn vreugt geſturven,
En goede naam dien ik te voren had,
Die nimmer weêr door tranen word verwurven:
Een man... fi! fi! ik ben die naam te zad;
Zo moet hy zijn van alle goet verlaten,
Gelijk ik hem met reden wel mach haten.

Vriendin, gy hebt verhaalt veel dingen, mijn elenden
Niet ongelijk, ô! neen! ik zal my derwaarts wenden:
Het zy dan wat het zy, 'k wil zien wie dat dit doet;
En treden, onbeſchroomt, het onheil te gemoet.

Rey.

WAnneer men ziet de geeſten waren
In een lichamelijke ſchijn,
Na dat zy henen zijn gevaren
Ontlaſt van 't vleeſch, wat mach het zijn?
Of wel zodanig yſlijk zwieren
Den menſchen zoekt tot deugt te ſtieren?

Of, zow de menſch zich zelf bedriegen
Als ſchrik of zwarte gal hem kwelt,
Die na de herſſenen kómt vliegen,
En, 't geen niet is, daar zichtbaar ſtelt;
Gelijk men dikmaals werd bedrogen
Als alles geel ſchijnt voor onz' ogen.

Wat dat het zy, men moet niet ſchromen;
Want ſchromen ſchaad: beſt wel gemoed
Den hemel tot zijn ſchild genomen;
Noit kan men beter zijn behoed:
Men kan door alle hinder ſtreven
Met wel te doen, en vrolijk leven.

DERDE BEDRYF.

Jason. Creüsa. Bode. Creon.

Zang.

CReüsa verwachte
Haar Jason in den hof,
Daar zy vernachte,
En zong dus tot zijn lof:

Uw byzijn is zegen;
De schaapjens na de bron,
Het veld na regen,
En ik wensch na mijn zon.

Jas. Terwijl de westewint kwam Floraâs roem vermêren,
Terwijl de nachtegaal den purp'ren ochtent riep,
Riep zy Creüsa meê, die langer niet en sliep,
Maar vaardig was den hof een lonkjen te vereren:
De bloemen, diez' 'er zach, verwekten haar begeren;
Dies 't hantje, dat mijn hert in lusten howt zo diep,
Veel spruitjens in haar schoot rontom vergad'ren liep;
En kranste 't voorhooft met de vrybuit van haar klêren.
De bloemen die in 't eerst haar blad'ren staken op,
Om d'eer van haar gezicht of van haar hand t'ontfangen.
Of, als 't gelukken mocht, van haar albaste krop,
Die lieten, kort daar na, beschaamt haar blad'ren hangen,
En zwichten met koleur, gehaalt zo hoog in top,
Voor 't meer dan lelywit van haar gebloosde wangen.
Creü. 'k Zal 't nimmer zijn, weest gy het minnen nimmer moê
Mijn Lief, die my zo zeer tot minnen kan bewegen.
Dus spraaktg', ô Lief! my aan, en lonkte my zo toe,
Dat ik u wel geloofd' al had gy stil gezwegen.

Bod.

Bod. Al d'oosterkust van 't Rijk is op; en, in de wallen
Van Bucephal, bewaart voor 't schielijk overvallen;
Naar een verwoed gevecht, of, zo men 't beter noemt,
Een snood verraad, van 't welk geen vyand zich beroemt;
Een deel daar in gevlucht, een deel daar in gedreven;
Veel zijn van d'onze, van den vyand meer gebleven.
Cre. Gy bode, spreek klaar uit; wat brengt gy? kwaat of goet?
Bod. Ik twijfel, grote Vorst, hoe of men 't noemen moet.
Cre. Verhaal de zaak, op dat men 't oordeel uit uw rede'.
Bod. Hy zow iets wonders doen die na den eisch voldede;
Veel is 'er door de nacht bedekt en onbekent,
Veel is 'er daar ik zelfs niet ben geweest omtrent;
Maar ook, indien men zow verhalen alle delen
Van dezen zwaren strijd, gewis het zow vervelen;
Derhalven 't wigtigst, en 't voornaamst van deze zaak
Zal best geraden zijn dat ik alleenlijk raak.
Op gist'ren als de zon zijn stralen wech ging trekken,
En dat de duisternis het aardrijk kwam bedekken,
Zo datmen, tusschen nacht en tusschen zonneschijn,
Mocht twijflen, wat het meer, of nacht of dach mogt zijn,
Doet hem in 't oosten op een tal van grote zeilen,
Getal van schepen die de zee met riemen deilen;
De grootsheid van 't gezicht vermaakte 't volk van ver;
Gelijk by avondstond Arcturus grootse ster
Rijst aangenaam voor 't oog van die niet zijn ervaren,
En geensins weten hoe hy werkt in lucht en baren,
Dat hier de bliksem brand, en daar de donder slaat,
Zo fel niet als hy rijst dan als hy onder gaat.
Dus mede was ons 't werk van deze vloot verholen:
Tot dat hy, wien op 't strand de vierbaak was bevolen,
Eerst meent te zien, dan ziet, uit deez' en die galley
Aankomen voetvolk, en zich voegen op een rey;
Keert schielijk na de stad, verwittigt den Gebieder:
Daar ruktmen voort by een, daar wapent zich een ieder;

Men treet gelijkerhand voort na den vyand toe;
Wy vonden op het ſtrand veel volks alreets, en hoe
Veel' and'ren uit hun ſchip noch landen door de baren.
De Veldheer vraagt hun; wat zy zochten, wie zy waren?
Maar krijgt geen antwoord, of een antwoord zonder zin;
Dies zonder woorden meer vliegt voort ten vyand in;
En zwait den dapp'ren kling, die doet hem ſpoedig doorgaan,
De zijne volgen hem, vermaant door 't moedig voorgaan;
Zo dat in korten tijt de vyand, dus verraſt,
En minder in getal, en hevig aangetaſt,
De vlucht kieſt voor 't gevecht, voor 't land het ſchip en baren;
Gantſch van een and're zin dan zy te voren waren.
Wanneer beſlote lucht in zwavelig gebergt
Door hitte werd verdunt, verbreed; zo, dat hy vergt
Om ruimer plaats, en zwoegt, en laat zich niet bedwingen;
Tot datmen eindlik ziet de bergen open ſpringen,
En werpen uit met kracht om hoog aan alle kant
Een regenval van aſch, en zwavel, ſteen, en zand;
Veel' akkerlieden, die zich op de vlucht begeven,
Verlaten alle ding, en bergen bang haar leven;
Maar menig menſch door d'aſch, die hem de voet bezet,
Of van een ſteen geraakt, 't ontkomen word belet:
Zo word hier 't vluchten ook aan menig man benomen,
Eer zy ten halven aan haar ſchepen zijn gekomen:
Daar gingenz' ook niet vry; maar, raſſer dan gelooft,
Wierd hier dit volk van ſchip, dat ſchip van volk berooft:
Terwijl wy bezig zijn met alles te vernielen,
Komt zuidwaarts af, geloſt, zo 't ſchijnt, uit and're kielen,
Een groter drommel volks, met yſſelijk geſchreew;
Ons overſte wend voort kloekmoedig als een leew,
Wy ook op 't ſchrewen aan: al waart gy noch zo duiſter,
O bange nacht! gy kunt niet wezen zonder luiſter;
U zal doorluchtigheid door 't ſchrijven komen aan,
Gelijk de wapens ons in weerlicht deden ſtaan:

Elk

Elk weet het zijn', ik weet hoe onder ons afgrijſelijk
Men viel omtrent my; doch, zelfs voor den vyand prijſelijk;
En menig menigmaal gewroken en gedekt
Met zijn verwinnaar zelfs, die hem een zark verſtrekt:
En had een minder tal een meerder winnen mogen,
Wy hadden 't wel verdient; des roem ik ongelogen:
Doch door dit niewe volk, 't welk aangroeid meer en meer,
Keert onze kans; want ook die vloden vochten weêr.
Wy wierden aangetaſt van acht'ren en van voren,
En hielden moedig ſtal. Het zonnelicht herboren
Ontdekt' allenks het ſtrand, een ſchowburg van de dood:
Toen zagmen eerſt hoe zwak wy waren, in wat nood;
Op 't leſt, men kieſt de ſtad, om alle niet te ſneuvelen.
Daar leid een enge weg in 't dalen van twe heuvelen,
Hier blijft een krijgsheld ſtaan, en roept: elk berg zijn lijf
Terwijl ik hier alleen voor elk te pande blijf:
Hy had een yz're knots gevat met bei zijn hande',
Die ſlingert hy om 't hooft als of 't rondom hem brande,
En ſchermt zo gruwelijk, en ſlaat, en kneuſt, en kerft,
Dat wie het ziet, beſterft; ja die hem nadert, ſterft:
Men kwetſt hem met geweer van verr' alleen gezonden:
Hy roept: ja treft vry, door 't vermeerderen der wonden
Vermindert het getal. maar niet zijn grote moed,
Die in deez' oorlogsſtorm te meer te feller woed
Hoe meer geſart, als of zijn uitgetapte aêren;
Door moed weêr opgevult, niet dan te voller waren;
En, ziende na de ſtad groothartiglijk eens om,
Vernam hoe datmen reê de muren daar beklom,
Alwaar de vyand langs een omweg was gekomen;
Dies hy dat heen zijn weg in 't end ook heeft genomen;
Niet om te wijken, neen; maar om ons by te ſtaan:
Hy vliegt door vyand; grijpt een ſtorremladder aan,
En klimt 'er fluks by op, en op de muur getreden,
Smijt hy de ladder, en al wat hem volgt, beneden;

Wy kenden Hercules aan deze daad genoeg,
Voorts, aan de leewenhuid en handknots die hy droeg:
Een ieder was verheugt, men riep: wie zow niet kiezen
Te wagen zo zijn lijf? wie niet zo 't lijf verliezen?
O vromen Hercules! hoe toont gy met 'er daad,
Dat u der volk'ren recht, zo 't hoort, ter harten gaat.

Cre. Ik zal zijn beeltenis op 't heerlijkst doen versieren,
En stellen het ten toon in schaduw van lawrieren.

Bo. Elk greep een niewen moed door d'eerschreew die men gaf;
Men zag bescheidelijk, des vyands moed nam af:
Wy hebben endelijk, door pik, en diergelijke,
Den vyand van de wal een boogscheut af doen wijke',
Daar legert hy zich vast.

Cre. Maar zeg; wat is 't voor volk?
En wat begeren zy? verstaatm' 'er zonder tolk?

Bod. Zy roepen Jason en Medé, men hoort haar zweren;
Zy zullen zonder haar na 't vaderland niet keren;
Want aangezien, o Vorst! 't verzoek by u niet geld,
't Schijnt deze Thessaliers haar halen met geweld.

Cre. En ik zweer; dat ik niet zal zwichten voor haar dreigen,
Veel minder door geweld tot haar begeerte neigen:
Men zal verzorgen met veel vlijts, van stonden aan
Al wat in deze zaak zal nodig zijn gedaan.
Welk' onbescheidenheid! zowd' ik die wrevelheden,
Den inval in mijn Rijk, zo zonder goede reden,
Verdragen? neen, dan mogt ik elkeen alle daag
Wie, als deez' jonge Vorst, tot orelog was graag,
Verwachten: 't is wel waar, dat over weinig dagen
't Verzoek aan ons gedaan wat bits was afgeslagen;
Maar dat men daarom dan zo zonder woorden meer,
Zow vallen in mijn land; is reedlijkheid, noch eer.

Bod. De waterleidingen begondenz' af te breken,
Toen ik van achteren stads wal ben uitgeweken.

Cre. Keert weder, zo gy kunt, verzekert hun; men zal

Eer bystant dan gebrek vernemen in haar wal.
Jas. Schep moed, mijn waarde Lief, en laat uw zorgen varen;
De Min die met ons is, die zal ons wel bewaren.

Rey.

HErt had hy, die zich dorst verkloeken,
Zelf in gevaar van zand en klip,
En al wat niet en is zijn schip,
Een niewen vyand op te zoeken.

Tsint zag men zeilende kastelen
Trotseren al wat palen heeft,
En alles wat na wetten leeft,
Uit wraaklust of om buit te delen.

Gelukkig wie zich kan verwinnen!
O grote Vorsten! hoog van macht;
Waar 't dat gy zulks te recht bedacht;
Gy zowd veel eer die strijd beginnen.

VIERDE BEDRYF.

Enioche. Medea. Euippe.

Enio. PRinses, wat zwijgt gy stil, en tracht steets herwaarts henen
Met fel en stijf gezicht en sidderende benen?
How d'overmoed wat neêr; geduld verwint verdriet:
Strek niet tot spot en smaat van ieder die u ziet.
Med. Vriendinnen in mijn nood, die ik zo klaar bevinde
Getrow te zijn, die niet mijn staat, maar my, beminde';
De wijde werreld door zal 't klinken van mijn smaat,
Geensins dat zich Medé om niet versmaden laat.
Of zowd' ik dan vergeefs hem hebben zo gebeden?
En den verbeden dach nu vruchteloos besteden?

Dat

Dat werden zy gewaar: eer mengt zich 't vuur, en 't nat
Zo derelijk weleer met broeders bloed bespat,
In dat vervloekt gevecht; wanneer ik zulks bedenke,
Voel ik mijn hert in pijn, ik voel mijn zinnen krenke':
O! broeder! uwe dood ontroert my het gemoed
Op 't allermeest; waart gy te kopen met mijn bloed,
Den eersten druppel, fluks gevolligt van den lesten,
Gaf ik om uwentwil gewilliglijk ten besten:
Of ook, indien ik daar mijn schuld meê wasschen kan.
My dunkt, gy knikt my toe; zeer wel, ik neem het an.
Ik zal zo wreden werk zo dapper toe gaan stellen,
Dat eew op eew genoeg zal weten te vertellen;
En zo mijn opzet hoont het vrowwelijk geslacht,
De mannen zullen ook niet minder zijn verdacht.

Jason. Medea. Enioche. Euippe.

Jas. IK kom in aller yl na deze plaats getreden;
Door dien ik heb gemerkt, hoewel ik met gebeden
Voor u gesproken heb, dat evenwel de haat
Des koninks overloopt zo verre boven maat
Dat die iet zwaarder dreigt; te meer, alzo een bode
Zegt dat Acastus komt.
Med. Hy kom' ons alle doden;
Wy hebben 't wel verdient.
Jas. Hy komt met groot geweld,
En Creon twijfelt hoe hy zich hier tegen stelt,
En weet niet wat hy wil. dies, zo gy u laat raden,
Wacht geen verandering, noch haal meer ongenaden
Noch onheil op uw hals, dien ik heb vry gesmeekt.
Med. Lafhertige, geveinsd', en zonder trow; nu spreekt
Toch eens recht uit, en zeg; dat wy u hier vervelen.
Jas. Ik zweer u by die 't schijnt dat met de menschen spelen;
Indien my het geluk gegunt had, of de min;

(Het

(Het geen my werd belet) te leven na mijn zin;
Niet anders als de dood en had geen van ons beiden,
Noch my van u, noch u van my, oit kunnen ſcheiden:
Maar nu geweld gebied; 't welk, als gy weet, gewis
Een ongezeglijk, een onreedlijk dwinger is...

Med. Wat raaſt gy van geweld? wie kan u my doen haten,
Een and're minnen? wie?

Jaſ. Wilt gy my ſpreken laten;
Ik haat u niet.

Med. O neen, daar is geen teken van;
Maar gy verlaat my ſlechs: wat vriendelijker man!
Ziet hier de Griekſche trow.

Jaſ. Ik voel mijn moed aan 't waſſen
Door ongeduld. zweegt gy van ontrow, 't zowd' u paſſen.
Of heugt u niet, hoe dat noch korts op onze tocht
Uw vader is verraân? uw broeder omgebrogt?

Med. Ondankbaar', onbeſchaamſt', en ſnoodſte van de menſchen!
Wie kan u groter kwaat dan uwen aard toewenſchen?
Waar heb ik dit verdiend? daar gy behowden zijt?
Of daar ik ben gevolgt die my dien dienſt verwijt?
Een tyger bragt u voort, daar hebt gy van gezogen
De gal, die nu zo dol op my word uitgeſpogen:
't Was niet uit luſt tot eer, dat gy u hebt betrowt
Op zee, in krijgsgevaar; maar ſlechs uit zucht tot gowd:
't Was vreez', geen liefde, dat gy my hebt meêgenomen,
Om zo behowden weêr in Griekenland te komen.
Maar gy, indien 't u heugt, aldus en ſpraakt gy niet
Wanneer ik van mijn eer u triomferen liet.
Ik heb veel kwaats beſtaan, 't zy zo; in zulke werken
Hoort gy mijn trowwe min alleenlijk aan te merken.

Jaſ. Wie twijfelt aan uw min?

Med. Wie aan u valſch gemoed?

Jaſ. Medea, luiſter toe; zo blijf u hooft behoed
En 't mijn', indien ik nu onſchuldig 't ſchelden lye,

En my na 's koninks wil, mijns onwils, voeg' en vlye,
En haar heb tegen dank; zo leef ons eenig kind,
Van my meer dan den dach, ja 't leven zelf, bemint:
Want toen Creüsa ging, op my verzot, verloren
Door een benawde koorts, heeft Creon dier gezworen;
Noch gy, noch ook ons kind, noch ik, en zowden niet
Meer leven, zo ik haar niet trowd'.
Med. En my verstiet.
Jas. Mijn leven acht ik niet; u moet ik toch verliezen;
Alleen 't onnozel kind heeft my de keur doen kiezen
Die gy onreed'lijk scheld; want, zow dat lieve wicht,
Zow dat onschuldig lam berooft zijn van het licht
Zo dra het dat geniet?
Med. O schoon'! ô valsche verven!
Jas. Indien ik logen spreek, de donder doe my sterven.
Med. Roep tot getuigen vry den hemel die gy schend,
Die acht het langer niet, maar is 't van u gewent:
Och mocht ik slechs zo veel van daar om hoog verkrijgen!
Dat men die valsche tong eens voor altijt deê zwijgen.
Gy mint haar staat, niet haar; ik ken u door en door:
Maar my, die meer om u gewilliglijk verloor...
Jas. Om kort te gaan; indien (gelijk ik uit de reden
Des koninks heb verstaan) gy zijt van mening heden
Van hier te trekken...
Med. Wel?
Jas. Indien 't zo by u leit,
Ik offer u mijn dienst gewillig en bereid;
Zelf zal ik u het schip, en alles toe gaan stelle'.
Med. Ja gaat.
Jas. Wel aan.
Med. Ga heen daar alle ramp u kwelle.

Medea. Enioche. Euippe.

Med. DAar gy u dode Bruid komt tegen;
En daar u kind, in uw gezicht,
Met brein besprenge wand en wegen;
Daar gy verwenscht het zonnelicht;
En daar gy, met u zelfs verlegen,
Nochtans zo zeer voor 't sterven zwicht;
Dat gy, berooft van vrow en erven,
Elendig en alleen blijft zwerven.

Zo mach het u te langer rowwen
Dat ik u heb weêrom gebracht;
Dies gy my ook hebt waard gehowwen,
(Gelijk als 't blijkt) en hoog geacht;
En onder deze Griekſche vrowwen
Geëert, als een van mijn geslacht,
Dat niemant hoeft in roem te wijken,
Noch heeft in owdheid zijns gelijken.

O, waar het hert gelijk zijn ogen!
Zo lieflijk en van wreedheid verd.
Wat wensch ik al, ik ben bedrogen;
Zijn ogen zijn gelijk het hert,
Zy hebben my al meê gelogen,
Ik vind' haar t'zamen even zwert;
Zy dorsten my veel vreugt beloven
Van hem, die al mijn vreugt gaat roven.

Wie kan van groter onrecht horen?
Dien ik beminde, droeg my haat;
Verwerpt my, die hem heb verkoren;
Die hem gevolgt ben, my verlaat;
En, och! (op dat ik ging verloren)
Ik heb bewaart, die my verraad;

Dien ik behield, gaat my bederven;
Dien ik deê leven, doet my ſterven.

Enio. Wat moogt gy u zo zeer ontſtellen?
Waar toe zo menigmaal gezucht?
Waar toe u zelven dus te kwellen?
Wat ſlaat gy d'ogen in de lucht?
Med. Beminde, die mijn nood verzellen;
Is dit ontijdelijk gerucht?
Mijn droefheid gaat gelijk mijn lijden:
De wraak ſtel alle maat ter zijden.

Waarom verlieſt mijn wang haar verven?
Schep moed; want, als men 't wel beziet,
Al ſterf ik ook, wat is het ſterven?
Het is miſſchien... miſſchien is 't niet:
Ten minſten dat ik zal verwerven
Een end van duldeloos verdriet:
Ik zie een uitkomſt van elenden
Die niet, dan met de dood, en enden.

Hy mint haar ſtaat; ik zalz' ontgronden:
Hy mint het kind; 't is goet, 't is goet;
'k Heb noch een open dan gevonden
Waar langs heen dat ik werken moet;
Ik zie meer plaats om hem te wonden;
O broeder! dat 's al meê mijn bloet.
Waar blijf ik als ik dit bedrijve?
Waar of ik evenwel toch blijve?

Enio. De min is als een zee; en wie die zee bebowt,
Op wind, of zo d'er iet noch lichter is, betrowt;
En ſtaat veel ſtormen uit, loopt groot gevaar van ſtranden,
Van duizent klippen, en zo veel bedekte zanden:
Gezontheid, eer, en goet, daar lichtlijk henen drijft;
Zo maar het ſchip, dat is de ziel, behowden blijft:

Men

Men acht het niet in 't eerſt, gelokt door lieflijkheden
En ſchijnſel van vermaak, om reuk'loos toe te treden;
Maar als men raakt van land, dan werd men eerſt gewaar;
Hoe verder op de reiz', hoe dieper in gevaar.

Med. 't Is veel te lang geſuſt, de kleine tijt gaat korten;
Vaar voort, eer datmen komt het opſet om te ſtorten.
O! aangename Wraak! ik voel mijn hart verheugt
Wanneer ik om u denk, ik voel een vreemde vreugt
Opkomen onbeſchroomt door zo veel ongelukken
En zwarigheden, die my dreigen, die my drukken;
Ik lief u in mijn hert, ik kus uw bleke kaak,
Ik ben u dienares, ô, aangename Wraak!

Euip. Beſchermt ons! och! ik zorg...de hemel wil het hoeden;
Zowd gy u zelf zo zeer bedriegen, en vermoeden
Dat kwaat vermindert word door toedoen van meer kwaat?
Het werde nimmer waar; dat gy, verblind van haat,
U zelf verkorten zowd; men kan het zo niet maken
Met wreken, of men zal aan groter onheil raken.

Enio. Prinſes, 't en ga hier niet gelijk in burgertwiſt,
Wanneer men tegen een het volk ziet opgehiſt,
En zich niet kreunt 't bederf, 't verlies van zo veel zielen,
Noch howd niet op van land en ſteden te vernielen,
Tot dat bang' eenzaamheid, verwoeſting, nare ſtand
Hun voorkomt van de ſtad, hun voorkomt van het land;
Dan komt met een berow en achterdocht, te ſpade.

Med. Enioche ſpreekt recht, ik moet my laten rade':
Geduld verwint verdriet. ga, haal mijn dochter hier,
Dat ik haar kus voor 't laatſt.

Medea. Euippe.

Med. HOor toe, mijn kamenier.
Naaſt aan mijn ledekant, in 't koffer, zult gy vinde'
Een kisjen, wiens ſieraad (waarom ik 't meeſt beminde)

Toont Paleſtien', en haar bedawde grond, bevrucht
Door ſtralen van de zon en goddelijke lucht;
Waar uit een paar komt voort, van 't welk is voortgekomen
Misraïm, die gebied t'Egipten heeft genomen,
Van wien Seſoſtris, die mijn' owders naderhand,
Als telgen van zijn ſtam, te Colchis heeft geplant:
Hoe weinig, dacht ik daar, hoe zeer ik my moſt wachte'
Voor 't geen ik 't wreedſt bevind; toen, 't zoetſt der dingen achte;
Voor dien geveinsden Prins, om wien geen zee te naar
Geen land my ſcheen te ver; hoe weinig dacht ik daar,
Dat ik vervoert een vreemd' en vruchteloos zow ſmeken?
Ga haal het.

Medea. Enioche. Eriope.

Med. DAt ik 't ſchenk tot een verzoening teken;
Om gunſt voor 't kind, voor my te wekken derenis:
'k Wil vleyen gaan den laſt die niet te mijden is.
Enio. Men ziet, wanneer de wind een denn beſtookt of ceder,
Zy breken licht; maar 't riet, dat buigzaam is en teder,
Zo dra en is 't geweld van 't onweer niet gedaan,
Of 't recht zich weêr, en blijft gantſch onbeſchadigt ſtaan.

Medea. Eriope. Enioche. Euippe.

Med. KOm dochter, noch zo klein en teer,
Dit zult gy aan de Bruit gaan geven,
Dewijl 't gekomen is zo veer,
Dat u uw moeder in haar leven
Een ſtiefmoêr overlaten moet,
Zo moet gy and're heul gaan zoeken
Als my, geſtoten met de voet
Naar onbekend' en vreemde hoeken:
Gy zult dan noit aan mijne hand

(Ge-

(Gemerkt de rampen die ons dreigen)
Niet wand'len langs de zoete kant
Van Phasis gulde ſtroom, uw eigen:
Of in een ander land de zorg
En dienſt van moeder niet genieten.
Eriop. Och, moeder!
Med. Och! ik blijf uw borg,
(Helaas! wie zow dit niet verdrieten?)
Ik zal u helpen wat ik kan:
Schep moed mijn kind, ik zal u helpen;
Vertrow het my, gy zult niet van...
'k Voel 't hert van droefheid overſtelpen.
Ga heen, en wil haaſt wederkeren:
Die brief zal hun het opdoen leren.

Medea. Euippe.

Med. ONzichtbaar eigenſchap der dingen! die 't kruid groeien
Laat, laat 't gebruik ook toe; op dat ik uit mach roeien
Mijn vyanden; ô! ly, dat dit my wel geluk;
Vergun een weinig trooſt voor al te groten druk.
Getuigeniſſe van het onrecht my bedreven,
Verſta mijn overleg, en wil het my vergeven
Indien ik weinig heb geluiſtert na uw raad;
Want yverende min toch noit na reden gaat:
Vriendinne, hoor nu toe; ik kan niet meer gedogen
U misverſtand, noch mach u langer zien bedrogen;
Aanhoor dan mijn beſtaan, en weet in 't end van my;
Uit mijn doorluchte wraak; wie dat Medea zy.
Daar is een hoog gebergt, gy zult het mooglijk weten,
Aan d'ooſtzy van ons land, Marpeſia geheten,
Van wolken ſteets omringt, wiens top in zonneſchijn
Geen berg, maar eer den troon des hemels ſchijnt te zijn;
Hier vind men zeker kruid, mijn moeder in haar leven

Heeft my daar kennis van, en van 't gebruik gegeven;
Hoe dat men 't mijden moet wanneer men 't droogt of ſift;
Dit ſtof op iets geſtroit geeſt een bedekt vergift,
't Welk, rijzende na 't hooſt, de herſſenen door 't ruiken
Voort kwetſt, zo dat men zin noch reden kan gebruiken;
Waar op de dood kort volgt: 'k heb eertijts dit bereit,
Handſchoenen geborduurt hier meê beſtroit, geleit
In 't kofferken dat gy terſtont daar heen zaagt dragen.
Euip. Ik ſchrik; helaas! helaas Prinſes! wat durft gy wagen!
Med. Mijn hartzeer is zo groot; dat, zonder dat venijn,
En deze punt, ik niet en kan genezen zijn.

Enioche. Medea. Euippe. Eriope.

Enio. IK ben op u bevel terſtond weêrom gekomen.
Med. Hoe droeg zich alles toe? wat hebt gy daar vernomen?
Enio. Dat Creon met de Bruid, ſlechs riekend aan 't geſchenk,
Beſturven, dodelijk, in eener ogenwenk.
Med. Dat 's wel. ga meê mijn kind, alwaar ik u voor lijden,
En alle ſchimp en ſmaat, zal eens voor al bevrijden.

Euippe. Enioche.

Euip. WAt komt ons over! och! ô vreemt, ô ſtowt beſtaan!
Maar gins komt hofgezin: och! laat ons elders gaan.

Creüſa. Aglaura.

Creü. VErtrek vry gulde zon, en weeſt vry traag in 't dagen;
Maar dat mijn Jaſon toeft, dat kan ik niet verdragen:
Waar of mijn Jaſon is? waar is mijn zon gedaalt?
Ja zon, die hemelhoog in mijn gedachten ſtraalt.
En is hy niet de zon; gelijk men die ziet blozen
Wanneer hy 's morgens vroeg op vlerken zweeſt van rozen?

En ben ik niet de maan? 'k verdwijn nochtans, en ſterf
Als ik de heldre glans van 't lieflijk aanſchijn derf.
Ondek my waar hy is: wie heeft hem wechgenomen?
Of breng my daar hy is, of laat hem herwaarts komen:
Schoon dat hy naar het weſt, (gelijk ik niet en hoop,)
Daar zich de zon verkoelt, genomen had zijn loop;
Of dat hy gins op is naar Indus warme ſtranden;
Ik volg hem waar hy gaat, ik vreez niet voor zijn branden.
Zo hem Medea howd; loop heen, en zeg haar aan;
Of met, of tegen dank, zy moet hem laten gaan:
En wil zy ſchelden, en my noemen onrechtvaardig;
Zo vraagt haar dan; of hy geen koningin is waardig:
't Geen dat natuur ons leert, dat zy dat mede leer;
Dat overal altijt het minder wijkt voor 't meer.

Aglau. Het zow geraden zijn, Prinſes, indien 't u luſte,
Dat uw onſtelde geeſt zich ſtild' en zo wat ruſte.

Creü. Ik weet van ruſt noch trooſt voor dat ik Jaſon zie.
Ei roep mijn vader hier! want ik vergeefs gebiê.

Aglau. Uw vader is niet meer.

Creü. Waar is hy dan gebleven?

Aglau. Hoe is 't Princes? helaas! gy weet, hy is om 't leven,
Door 't rieken van 't vergif.

Creü. 't Is waar; maar 't is geen noot,
Zeg dat hy hier ſlechs kom, 't zy levendig of dood?

Aglau. Ik vreez'...

Creü. En ik vreez niet, of als ik iet zow vrezen
Zow Jaſon van mijn vreez' alleenlijk oorzaak wezen.

Aglau. Ik denk...

Creü. Dat ſtaat u vry; maar ik, in dit geval,
En weet niet wat ik doen, of wat ik denken zal:
Nochtans, nochtans my ſchijnt daar iets in 't hooft te ſpelen;
Dat Jaſon herwaarts komt, hy zal my niet vervelen;
Wie ſpeelt daar op de veêl? ei zie, de vloer die ſpringt;
Ik bid u, luiſter toe; wie is het die daar zingt?

Ga heen, ik zow hem noch wel iets te ſpreken wenſchen.
Of ſpreek ik tegen ſteen? of zijn pilaren menſchen?
Zo moet ik zelver gaan.
Aglau. O! daken ſlecht van riet;
Gy vreeſt, noch gy ontfangt zo ſnode giften niet.

Rey.

WEl hem wiens reden hoger rees,
Die niet en ſtelde zijn verlangen
Na dingen, die alleen aan 't vleeſch
En haar verganklijkheden hangen.

Nochtans, indien men 't recht verſtaat,
Ons is de zoete trek tot kind'ren
Niet aangeboren tot ons kwaat;
Geen gaven der Natuur en hind'ren.

Dies ſnood alleen en ydel is
Het minnen, dat den menſch doet lopen,
Wanneer het zonder breidel is,
Daar heil noch ruſt en is te hopen.

VYFDE BEDRYF.

Medea. Eriope.

Med. WAar of nu Jaſon blijft? men zal hem niet ontvluchten.
Wat doet zich ginder op? wat willen die geruchten?
Zie daar, zie daar, mijn kind; daar ſtort mijn vyandin;
Zy heeft den loon al wech van ongerechte min.
Zo, zo, dat gaat na wenſch; zy zal't haar niet beroemen
Hoe dat zy ſchenden dorſt de ſchoonheid van mijn bloemen.
Komt Jaſon gins? ô, goet! ja nader, nader al.
Nu laat ons luiſteren hoe of hy klagen zal.
Wat, of dat donderen mijn aanſlag wil beletten?
Neen, neen, het zijn veel eer moedgevende trompetten;
Schrik niet; noch vreez mijn kind, dat moeder u verlaat:
Ik zal u volgen voort alwaar gy henen gaat.

Jaſon. Medea. Philippus. Eriope. Aglaura.

Jaſ. VAar ewig wel. hier zal geen lijkzang beter voegen
Als die Medea ſchreit; ik zal uw geeſt vernoegen,
Indien ik haar bekom; zo niet, al vlied zy verd,
Zy zal haar eige ſtraf meêvoeren in haar hert.
Med. Gy zult ook zuchten, zo noch by u is gebleven
Iet van een vaders hert; het kind en zal niet leven.
Verheug u, broeders geeſt! uw droevig eind eiſcht zoen;
Heb wat geduld, men zal u haaſt vernoeging doen.
Jaſ. Indien ik niet en mis, 'k hoor daar Medea ſpreken.
Med. Zy is't.
Jaſ. Creüſa! nu zal u geen wraak ontbreken.
Med. Sta, Jaſon, ſta; noch tracht hier niet te komen in;
Maar luiſter, en aanſchow de vrucht van valſche min;
Laf hertige; bezie, hoe die gelijk uw eden

Verdwijnt, gelijk de glimp van uw lichtvaardigheden.
Zo als 't mijn broeder ging, zo zal 't uw kind nu gaan;
En ſtaat de min my dier, zy zal u dierder ſtaan.
'k Zal dat meinedig hert, op 't allerwreetſt, bedroeven;
Het bitter dat ik proef dat zult gy ook eens proeven;
't Word eens in 't eind uw beurt: het kind zal 't niet ontvliên;
En of ik 't durf beſtaan? dat zult gy daadlijk zien:
Hoe? zowd ik dat gebroed met recht niet mogen haten,
Het welk gy d'oorzaak noemt waarom ik word verlaten?
Die van mijn liefde walgt, die proev' in 't eind mijn haat.
'k Weet dat de dood u min zow ſmerten dan die daad.

Jaſ. Medea, hoor.
Med. Neen, neen.; Medea heeft geen oren,
Die heeft zy met haar man gelijkelijk verloren.
Jaſ. Medea…
Med. 'k Weet uw wil, dat van dit ſnode wijf,
Dat van uw valſche trow geen teken overblijf;
Dat wil mijn Vader ook, ik heb 't ook voorgenomen:
Al is het ſchoon mijn kind, z'is meê van u gekomen;
Die 'k veel meer haat, dan ik my zelf beminnen kan;
En of ik moeder ben, gy zijt 'er vader van.
Jaſ. Erbarmt u over 't kind.
Med. Gelijk gy over moeder.
Jaſ. Ha wrede tigeres!
Med. Noch feller, noch verwoeder.
Jaſ. Wat moet ik doen tot boet?
Med. Van 't geen hy niet misdeê!
Jaſ. Mijn leven ſchenk ik u.
Med. 'k Voldoe my daar niet meê.
Jaſ. Helaas! wat wilt gy meer?
Med. Gy zult al ſtervend leven.
Jaſ. Vergeef 't 't onſchuldig kind.
Med. U kan ik 't niet vergeven.
Jaſ. Ik ſterf, ay my! ik ſterf.

Med. 't Is tijt dan dat ik ſpoe.
Jaſ. Zie voor u wat gy doet.
Med. Zie gy maar wat ik doe.
Jaſ. Medea denk, hoe zy ſteets in uw armen ſpeelde,
En u haar moederlief met halve woorden ſtreelde;
Helaas! beweegt dit niet u hert tot medely?
Ik zal zo wreed niet zijn; Medea, geef het my.
Med. How daar, daar is u kind, als 't my niet mach verzellen:
Gy zult my om het kind niet meer na dezen kwellen.

Jaſon. Philippus. Creüſa. Eriope. Aglaura.

Jaſ. VErvloekte dolheid! voort, mijn dienaars, brengt haar hier;
Ontſluit de poort met kracht van mokers, of met vier;
Howd over al bezet de venſters van de zalen;
Indien zy u ontkomt men zal 't op u verhalen.
Helaas! onſchuldig kind, wat kwaat had gy gedaan?
Mocht zulk' onnozelheid haar wreedheid niet ontgaan?
Mijn zoete hoop, om wien ik 't leven zocht, ga henen
Daar gy niet hoeft de ramp des werrelds te bewenen.
Ik kan 't niet langer zien: hoe bang word my te moê!
Zy ſluit van pijnlijkheid het kleine mondje toe.
Och waardſte! lijd gy zo? och leven van mijn leven!
Hoe werd gy zo gelijk een ſchaduw wechgedreven!
O wreden hemel! van hoe veelderlei elend
Zal Jaſon oorzaak zijn de werreld door bekent?
Ik zie afkerigheid met overzijdſche blikken
Waarwaarts ik my begeef; en, 't geen my meer doet ſchrikken,
Van buiten dreigt Acaſt, en hier Bellerophon
Als erfgenaam van 't Rijk; men lijd geen twede zon.
Gewis, 'k zow door de dood deez' hartzeer van my wenden,
Indien ik zeker waar dat dan d'elenden enden.
Phil. Wie heeft zijn dagen oit van wreder zaak verſtaan?
O! gruwelijke daad! zy heeft haar zelf verdaan.

Jas. Heeft zy haar zelf verdaan? zy is my dan ontvloden,
Die haar gezworen had verscheide bitt're doden.
Phil. De bleke lip en wang, het naar en stuurs gezicht
Schijnt dat op eenen tijt en schrik, en meêly sticht:
Zy leit gelijk een bloem ter neêr gevelt, als beken
Heb ik gezien het bloed ten blanken borst af leken.
Jas. Vervloekt zy d'eerste tijt dat ik om Colchis dacht,
De nacht die d'eerste reis my by Medea bracht,
Die optocht is my leet, en staat my doodlijk tegen.
Elendige! die zelf ben met my zelf verlegen,
Waar of ik blyven zal? die, zonder zonneschijn,
Zow wenschen noit te zien, en noit gezien te zijn.

E I N D.

MUIDERBERG.

AL kwellen my veel bezigheden,
Roemwaarde HENRIK, Amſtels eer,
Geen zorgen zullen immermeer
Uw naam beletten, noch de reden:
Geen water van vergetelheit,
Dat niet alleenlik daar beneden,
Maar ook op 't aartrijk is verſpreit,
En loopt door veel ondankbre ſteden;
Geen vlerken van de ſnelle Tijt;
Geen tanden van de felle Nijt.

Wat oorzaak zow ons nootlot ſcheiden?
Treet gy met prijſlik doen my voor;
Ik moet u op dat zelve ſpoor,
Met welverdiende lof geleiden:
Zo by geval dit iemant leeſt
Die zich van vriendſchap mach beroemen;
My zal hy achten in zijn geeſt,
U zal hy welgelukkig noemen;
Die koning zijt door uw gemoed,
Veel meer, dan edel door uw bloet.

't Geliev' uw heusheit nu t'aanvaarde',
Grootachtbre HOOFT, dit klein geſchenk,
(Een ſchets naar u gedaan,) en denk;
De gaaf ontfangt van 't hert haar waarde.
Tot dat men eens met hoger toon
Uw naam verheff' in andre zangen:
Nu zy uw goede gunſt mijn loon,
Gelijk uw byzijn mijn verlangen;
En 't zy uw zoetſte tijtverdrijf
Te denken wat ik ben en blijf.

Wie ruſt en vryheit wil genieten
En vrede van 't gemoed; een ſtaat
Die alle zoet te boven gaat;
Laat dit gedicht hem niet verdrieten:
Hy ga met my ter zijden af
Op Muiderberg zijn geeſt vermaken,
En zie wat daar Natuur al gaf;
En overweeg met ernſt de zaken;
Terwijl een dwaze ſlaaft en wroet
Om meer, en ſtikt in overvloet.

De zee toont d'eb en vloet der ſtaten;
Het zant hier door de wint verwait,
Die als de zomer vriendſchap drait,
Leert op geen menſchen zich verlaten:
De voetſtap die men vint op 't ſtrant
Wort uitgewiſcht eer dat wy keren;
De domme ſnip, de meew aan lant
Zal ons des tijts verwis'ling leren:
In 't kort al wat m' 'er ziet, het zeit;
Niets zeker als d'onzekerheit.

Een geeſtig hof verſchijnt hier onder
In 't nedrig kruit en buigent riet,
By 't beekje dat de heuv'len vliet;
Noit aangetaſt door ſtorm of donder:
Geveſtigt op geen yd'le waan
Van ſtaatzucht, maar doorzochte gronden;
Met geen ſieraden overlaân;
Van geen verloop des tijts geſchonden;
Met lieflik ooft rontom bevrucht,
Begunſtigt met een heldre lucht.

By

By ſcharpe doornen zietme 'r rozen;
Dit leert: men komt door ongemak
Tot deugt; op 't eind aan lager tak
Groeit ogentrooſt, geen tijdelozen.
Hier reikt ſchier ieder telg een kroon;
Lawrier of palm, voor hun die lopen
Noch trachten na bederflik ſchoon,
Maar 't hemels ſchoon, voor ieder open:
De palm, voor die volſtandig lijt;
Lawrier, voor die zich zelfs beſtrijt.

Noit komt hier eigeliefde binnen,
Die op haar voordeel 't oog gehecht,
Alleen het willen howt voor recht,
En niemant nevens zich wil minnen:
Men bergt zich hier voor ydle ſchrik:
Hier woont een Heer, ganſch vry van tochten,
In 't ſtil geboomte dicht en dik,
Zy keren bly die hem bezochten:
Dewijl hy 't zorgen ſtelt een peil,
En voorſmaak geeft van ewig heil.

Hy licht de vliezen af door woorden
Van d'ogen, die den ſlechten loon
Niet merken van 't gewaande ſchoon
Der gener die door ſchijn bekoorden;
Hy dient zich van de zon en maan,
En van 't geſternt, en van de winden;
Ja, doet de vorſt zelfs buiten ſtaan,
Wiens Rijk in 't noorden is te vinden:
Hy heft het geen verſlagen leit,
Keert vyandſchap in vriendlikheit.

Volg 't oordeel van bedaarde reden,
  Dus ſpreekt hy, kieſt gy ruſt voor luſt:
  Waardeert gy meer de luſt dan ruſt;
Zo volg de driften van uw leden:
  Verkies dan zotheit voor verſtant;
Verkies dan duiſternis voor klaarheit:
  Bemin, voor achtbaarheit, de ſchant;
En ſtel de logen boven waarheit;
  Verwerp dan vreucht voor treurens noot,
  Verwerp het leven voor de doot.

Wat brengt de drift der aartſche menſchen
  Bekommering en hertzeer aan!
  Wanneer zy, door een lonk, een traan
Vervoert, haar eige ſchade wenſchen.
  Gelijk een moeder pait haar kint,
Al zow het ſchoon zijn pijn vermeêren,
  Zo paitmen ook, door luſt verblint,
'T Hert dat noit aflaat van begeren.
  Wat baat verwachtmen? ach! wat baat?
  Daar zelfs de hoop te vrezen ſtaat.

Die welvaart zoekt zal zich betomen,
  En toezien: ſchijngoet is geen goet;
  (Wat heeftmen aan geſuikert roet?)
Elendig zijn zy die zulks dromen;
  Gelukkig die ſteets vaardig ſtaat
Zijn wil den Hemel op te dragen:
  Wie zulks behertigt met 'er daat,
Die zal vrymoedig al zijn dagen,
  In kommerloze vreucht en ruſt
  Beſteden, en in ware luſt.

Geen wederwaardicheit bejegent
  Dien gunſtgenoot in zulken ſtant,
  Die lieveling heeft beter pant;
Gewis, zijn voorſpoet zal gezegent,
  En, ſchoon het voert een and'ren ſchijn,
Zijn tegenſpoet geheiligt werden;
  Zijn Schepper moet regeerder zijn,
Hy, onder dat gelei, volherden:
  Zent die hem alles wat hy krijgt;
  Hy neemt het van zijn hant, en zwijgt.

Wat ongeval kan hem doch krenken,
  Wien alle ding tot voordeel ſtrekt:
  Hy zal, door aanſtoot opgewekt,
Des Albeſtierders macht gedenken.
  Hy weet; het land wort aangetaſt,
Het graan gedorſt, de rank geſneden,
  De druif geparſt: groeit palm in laſt?
De kamomil ruikt beſt vertreden.
  Al 't aartſch, daar 't hemelſch hem verſchijnt,
  Verſchiet alleen niet, maar verdwijnt.

Geen voorſpoet zal zijn hert verheffen,
  Noch oit verdrukt hem tegenſpoet.
  Waarom? hy klimt na hoger goet,
Daar hem geen aartſch belang kan treffen.
  Het vogelken, zo lang als 't vliegt
Om hoog, blijft aan geen ſtrikken hangen,
  Vry van al 't geen op d'aard bedriegt,
Laat zich door 't net noch lokaas vangen.
  Wie vryheit wenſcht, keer hert en oog,
  Ver van de werrelt af, om hoog.

De nachtegaal roept tot getuigen
De wolken, en het ſterrelicht,
En 't telgsken daar zy onder zwicht;
't Welk ſchijnt zich tot haar hulp te buigen:
Wat doet dit diertjen treuren? niet,
Dan dat het onvoorzichtig bowde;
Dies d'akkerman het neſt verſtiet
Dat zy zo ſlecht op d'aard vertrowde.
Als 't hert rijſt boven zon en maan,
Wat gaan ons 's werrelts dampen aan?

De werrelt ſpeelt zijn rol: een koning
Treet van zijn troon af op 't ſchavot;
Daar, ſpeelt de gaawſte man voor zot,
En kieſt voor 't hof een boere woning;
Die, kruipt al levend' in de kiſt,
En ziet hoe veel 'er zijn bedrogen,
Die, rooft een Rijk door minneliſt;
Maar als 't gordijn wort toegetogen,
't Is uit: elk legt zijn toeſtel neêr;
Wat later deze, die wat eêr.

Nu, ga vry opgeblazen treden,
Bezie niet eens gelijk 't behoort
Den worm die al het aartſch doorboort,
Bedenk niet eens het vluchtig heden;
Uw wenſch beſta in 't ſterſlik lot,
Doe ieder buigen voor uw tronen;
Wie gy ook zijt, uw hoop verrot.
Hoe groot gy waart zal 't graf betonen:
Schoon in uw vuiſt de ſchepter was,
Gy wort de zelve ſtof en as.

Hier

Hier boven is een eedler Wezen,
Genoegzaam en oneindig goet,
Dat alles schenkt in overvloet,
En niemant heeft verwijt te vrezen:
Daar vliegt de vreucht verheucht en bly;
En wischt de tranen van hunn' ogen,
Die, schuw van 's werrelts slaverny,
Na 't nodichst waren opgetogen;
En nu voldoen haar graag gezicht
Met glans van 't ontoeganklijk Licht.

Dus eindicht hy: en ik het schrijven,
Verrukt uit dit gewest, waar van
Men zeven steden tellen kan,
En echter afgezondert blijven:
Een kers hier, die als purper blaakt,
In stilheid met een vrient genoten,
Veel beter, dan het wiltbraat, smaakt,
Met schrik voor ongenâ der Groten.
Zoekt gy gerust te zijn van geest?
De steilste takken schudden meest.

I. SIX.

MISSTELLINGEN.

Folio 26. lin. 2. voor *Jason. Creüsa. Bode. Creon.* stel *Jason. Creüsa. Creon.*

fol. 27. voor aan stel *Bode. Creon. Jason. Creüsa.*

fol. 31, na lin. drie, voeg daar by dit volgende:
Creü. 't Waar beter met verdrach dit onheil afgeweert;
De strijt is veel te fel die geen bestand begeert.

fol. 31, lin. 18. stel voor, Houw d'overmoed wat neer,
Bedwing uw overmoed,

fol. 45, lin. 10. staat, *Jason. Philippus. Creüsa. Eriope. Aglaura.* doe daar *Creüsa* uit.